

Brassói Ujlap előfizetési árai

helyben és vidéken:

Egész évre . . . . . 8.— K.
Félévre . . . . . 4.— K.
Negyedévre . . . . . 2.— K.
Egy óra . . . . . —.70 f.

Előfizethetni a kiadóhivatalba.

BRASSÓI UJLAP**POLITIKAI HETILAP.**Megjelenik minden pénteken
12 déli 12 órakor. 12 12Hirdetéseket fel vesz a kiadó-
hivatal, Kolostor-utca 23. szám.

Hirdetések díjszabás szerint.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Brassó, Kolostor-utca 23. Telefon sz. 1-10.Felelős szerkesztő:
FEKETE JÁNOS.LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:
MEISEL JÓZSEF.**Kéz kezet mos.**

A törvényházak tárgyaló termei tele vannak vádlottakkal. A lapok bő hasábján át tárgyalják a sikkasztók, csalók, árdrágítók és vád alá került hadi szállítók pereit s a botrányokra éhes közönség mohó vággyal falja azokat, sokszor még a Höfer-jelentések is hátterbe szorulnak.

Háborus tünnet ez is. Megtárgult sokaknál a lelkiismeret, veszendőben a becsületérzés, üzlet tárgya lett a közjó, a közérdek. Az önzés, a pénzéhség vasmarokkal vezet sok embert s nem engedi ki karmai közül egyszer rabbá tett áldozatát. Sőt az érdekközösség, a vásár, az alku, a szerződés a különben jó érzésű és becsületes üzletembert is könnyen megejtí, pórázra fűzi. Éppen a nagy nyilvánosság előtt folyó botrányperemből látjuk, hogy ezekben a piszkos üzletekben kéz kezet mos. De vajon tisztára-e? Vajon a nagy mosakodásban nem lesz-e mindkettő szennyezebb?

Kár, hogy az idők a régi pátriár-

kális magyar közéletnek romantikáját elsöpörték. Azokra a boldog időkre gondolok, mikor a fülemüleperben megszorított Pál gazda biztos volt a maga igazság mérlegébe. Szépen megírta azt Arany János! Akkor még a falusi gazda nem fordult az urakhoz ügyesbajos dolgában, míg egy hizott libát, vagy nyulstüdőt nem tett a tarisznyába.

A csirketolvajt és csavargót deresre huzzták. Az együgyű parasztot kifigurázni virtus számba ment. Elveket, meggyőződést, politikai pártállást eszemiszommal könnyen lehetett venni. A vármegye, sőt a haza sorsa is olykor a fehér asztalnál dönt el. De történt mindez sok humorral, kedélyességgel, legföllebb némi ámitással, de többnyire a közügy sérelme nélkül.

Most ezek a háborus utonállók egyenesen a közérdek ellen szövetkeznek. Az árdrágítók, a lókupecsek, a tojás-, zsir-, posztó- és bőrtüzérek, mint sáskahad, elárasztották a piacot, a gabnatermő mezőt, a zöldeges kerteket, a gazda kamaráját. Mindent felszednek, eltüntetnek, liferálnak. Beszélik, hogy a fal-

vakban a tyukok őszi tojáshozománya iránt már most érdeklődnek, a malacot pedig ellés előtt készpénzzel fizetik.

Es sok termelő kezére jár ez üzlet-parazitának. Meghódol az aranyborju előtt. Gabonáját titkos vermekbe rejti. Szárnyas jószágát, zsirját, gyapjút, tűzifáját, minden eladható természetmennyét bujkáló ügynököknek adja el, kik aztán csodálatos gyorsasággal központi raktárakba gyűjtik. Ezért nem kerül piacra semmi. Ezért kellett Marosvásárhelyt a megállapított hatósági árakat felfüggeszteni.

Hová lett a magyar gazda jó szive, hazafisága, emberszeretete? Hová lett a szenvedők, nélkülözők iránt való részvét, bőkezűség?

Hiszen nem arról van szó, hogy a régi árakon adják az élelmi szereket. Nem arról, hogy fokozott haszon nélkül kerüljenek piacra a fogyasztási és közszükségleti cikkek. Csupán arról van szó, hogy a háborus nyomort, inséget uzsorahaszonra, bűnös vagyonszerzésre senki fel ne használja.

Azt mondják, minden drága. Igaz,

A BRASSÓI UJLAP TÁRCÁJA.**Kerestem a csendet.**

Csendes utcákban, hol senkise jár,
Apró házak közt terjeng a homály,
Pók szövő selymét az ablaksarokban,
Hittem, a csendre rátalálok ottan.
S hogy mentem, mentem: lépésem nyomában
A mult pora szállt, kavargott utánam.
Mesélt a kő, a pók, a ház, az utca
És én ijedten menekültem vissza,
Csendet nem leltem. . .

A templomba, hol örök a sötétség,
Megpihen a gond, töprengés, a kétség,
Örökké néma szent szobrok közé,
Betévedtem úgy alkonyat felé.
. . . Zokogás hangzott az egyik sarokból,
Régi bánat sóhajtott a padokból,
Minden itt elsírt fájdalom feléledt,
Mesébe kezdtek oltáron a képek,
Csendet nem leltem. . .

És hazajöttem. Magános szobámba
Nem várt senki, nem is égett a lámpa.
Fáradtan a nagy karosszékre dültem,
Egész éltem ott kavargott körültem.
. . . Gondok, miktől szabadulni akartam,
Sebek, miket rejtegettem, takartam,
Arcok, emlékek, tervek, régi képek,
Minden, mitől ma menekülnék,
Csendet nem leltem. . . félek!

Olyan csendet, mely ne legyen halál,
Milyet az élő ember is talál.
Amelynek van zenéje és van hangja,
Elringat, mint a kis falu harangja,
De a küzdéshez nincsen köze semmi
S ha zug, zeng is, lehet tőle pihenni.
S melyből úgy jöhessen vissza a lélek,
Hogy ne fájjon többé az átélt élet. . .
Ilyet nem leltem. . .

Tábori Piroska.

Háborus emberek.

Irta: Landauer Béla.

Sajtóhadiszállás. . .

(A sajtóhadiszállás engedélyével.)

A rozoga szekér úgy dőcögött, hogy
majd kiverte a fogunk. De a kis vézna festő
csak beszélt, vibráló hangon, melegen, könnyes
szemmel.

— Odakünn félpercenként szólt az ágyu,
tudtuk, hogy maholnap megújrázzák azt a tancot,
amelyet már hónapok óta abbahagytak,
a kis ablak előtt a menetelő csapatok vonul-
tak el szakadatlan sorjával, mégis úgy érez-
tem magam itt, a mindenféle lim-lomból ösz-
szetákkolt századirodában, mintha édesanyám-
mal volnék. Kerek asztal, kis lámpa felette,
a falon kézimunkás Istenáldás s a füles ka-
rosszékre a legjobb, a legszeretőbb apa,
kapitányunk, Heinisch kapitány, a szaporók
kapitánya. Este van, mindenféle nappali Be-

schäftigungnak vége, Kerekes Kis Andrást és
Wándli Filippet tanítja betűvetésre. „Ha ha-
zakerültök a gyilkolásból, legalább írni tud-
jatok.“ A csenevész Schirmler Mathiust,
hogy agyon ne marsirozza rosszalkodó szívét,
elnevezte „Daliális“-nak s megtette század-
szakáccsá. Kis elnyűtt könyvecskéből oktatja
minden este, hogy mit és hogyan főzzön meg
majd reggel. Ha jó volt az ebéd: bravo
Daliás! Ha gyengécske: no Daliás rádhuzok
ezzel a náddal! A karikáslábn Weisz Kóbi
a „sajtó főnöke“, az olvassa fel a minden-
napi Höfert. Ha kevés a fogoly vagy ágyu,
megfenyegeti: „Press (alighanem Presse-t
(sajtó) markiroz vele), ma nem dolgoztál,
szedd össze magad! „Kapitány ur Heinisch
a főciterás estende békés napokon, ő ma-
gyarázza el pipaszó mellett a fiuknak a tör-
ök háborút, meg a franciát, meg az angolt,
ő olvassa fel a rosszul ákombákolt öregbe-
tűs leveleket, ő diktálja legtöbbször a fe-
leletet, ő vigasztalja, kit hazulról rossz hír
ér s őneki legvörösebb a szeme, amikor traga-
cson hoznak elülről csendes terhet. . .

Ilyen csendes teher volt május 21-ikén
kadétaspiráns Bodányi.

Amikor négy nappal korábban azt kér-
dezte a kapitány a glédába sorakozott század-
tól, hogy ki jelenkeznék önként, hogy eltá-
volítsa éjnek idején az ellenséges drotsöv-
nyek előtt elhelyezett aknákat? a 19 eszte

minden drága, csak a szellemi javak, az értelmi munka olesó, értéktelen.

Drága a munka, mert drága a kenyér. Drágák az ipartermékek, mert drága a munka. Drága a gomb, a cérna, mert drága a posztó. Drága a szappan, mert drága a zsiradék. Drága a fa, a szén, mert drága a ló, a fuvaros, a favágó. S ez így megy a végtelenségig. Csak az a végzetes humora ennek a drágaságnak, hogy mihelyt az árakat a képzelhető magassáig csigázták, akkor már van kenyér, van munkás, van gomb, van posztó, van fa, van ló, van fuvaros. Csakhogy úgy van vele a fogyasztó, mint a mesebeli elkárhozott az üdítő habokkal és almákkal. Ott van előtte a víz s nem ihatik, előtte a mosolygó alma s nem szakíthat.

Tehát végső elemzésben nem a hiány a drágaság oka, hanem az eladók, a termelők, a közvetítők, a kupecsek, a kufárok érdekközössége. Nem a tisztességes kereset, nem az igazságos és becsületes vagyonszerzés, hanem a nyomornak bűnös kihasználása.

Hát csak tegye rá vasmarkát a törvény a közjó ellen irányuló minden érdekszövetségre. A rendőr fogdosson össze minden csalót, minden árdrágítót, minden bűnös közvetítőt. Haadd sujtsa az igazság pallosa mindazokat, kik e nehéz időkben csalással, vesztegetéssel, becsületes üzleti furfanggal halmozzák

dős Bodányi kadét lépet ki a jobbszánról. A kapitány, ahogy ránézett a fiura, — ő maga mondotta el később, amikor temették — a szőke gyerekkatonára és meg a kis kutyájára gondolt, ahogy naponta ott hancuroztak együtt a századiroda ajtaja előtt, az öreg legények vihogo nagy örömeire. Hát ez menjen, a kis fiú? Efelén járathatta az eszét a balszárnyon Vaszil Gyula zugsfirer is, mert előlépet ő is.

— Vitéz kapitány urnak alásan jelentem elkisérném a kadét urat.

Együtt indultak el szürkületkor a szőke fiú és kecskeméti legény. Még csak nem is a medália kedvéért, mert az már volt nekik. Talán öreg szülő, buzatábla, galagonyabokor járt az eszükben. Mint a hernyó, úgy csuszakusztak a földön, minden üteg-szalve után néhány métert, hogy aztán megint meg-lapuljanak, mihelyt előlről kezdik odaát a bömbölést. Rossz lehetett, ahányszor végigsiklott görbülő hátukon az orosz fényező. Meg aztán hallgatni közvetlen közelből, ahogy a dörgésre üvöltő ugatással lesz a varangyosok kvakogása. Első éjszaka négy aknát szedtek fel, kettőt Bodányi, kettőt Vaszil. Nagy szerencsájük volt, egyik se robbant fel. Elve kerültek haza Heinisch kapitányhoz. Ebben várta őket forró levessel és tárt karokkal. Másnap este megint csak a kadét készült ki az aknamezőre, mert ő már ismeri a járását. Persze velement Vaszil is. Második éjszaka hat aknát szedtek fel. Nagyon belemelegetek a multságba, elvittek kettőt egészen az orosz fedezék tövébe, ott robbantották fel. Kötően sikerült, de ahogy

a pénzt garmadába, s ez által növelik a könnyomort, az inséget és sajtolják a könnyeket ezer meg ezer tehetetlen szenvedő szeméből.

De fogjon kezét a társadalom is az élősdiak ellen. S e végből magának a közszellemnek kell megjavulnia. Magának az üzleti világnak kell az önzetlenség, becsületesség és igazságérzet magasabb színvonalára emelkednie, hogy így a selejtes elemeket kiküszöbölje magából.

E munkában lesz aztán igazán szép szerepe a közmondásnak, hogy kéz kezét mos. A jóknak, a becsületeseknek, az önzetlenségnek tiszta keze hamar elfogja végezni a tisztító munkát, csak hogy legyen hozzá elegendő egyetértés, kitartás.

B. Gy.

A Brassói Róm. Kath. Nőegyesület jubiláris közgyűlése.

Nagy napja volt a Brassói Róm. Kath. Nőegyesületnek f. hó 19-én. Ezen a napon tartotta meg csendben, de annál bensőségebben alapításának 55 éves jubileumát.

A közgyűlést, amelyen a tagok nagy számmal jelentek meg. Piesslinger Károlyné elnöknő nyitotta meg keresetlen meleg szavakkal.

Ezután Meisel József igazgató szép ünnepi beszédet tartott, melyben a mai jubilálás jogosultságát és célját fejtegette. Csendben, igazi nagy munkát ünnepelni gyűltünk össze, így ünnepelelünk a mai nehéz háborus

kusztak visszafelé, éppen belekerült a fényező kévéjébe szegény Bodányi, ropogott a puská, katkatolt a gépfegyver, mintha szélvész kapta volna fel a tarlóról, az árkok mélyéből, úgy röpködtek a kézigránatok s az egyik a mellén, a szíve fölött érte Bodányit, a kadét-aspiránst. Meghalt.

Tíz lépérről odakusztott hozzá Vaszil Gyula zugsfirer. Ráhajtotta fejét a szívére: elnémult. Megtapogatta kezét, arcát: kihült. Mégis megvárta, hasonfekve kadétja mellett, amíg pitymallott s mert az őrségtől már el nem hozhatta észrevétlen a holttestet, egymagában jött vissza a táborba. Itt hosszú kötelet szerzett, visszakusztott a kadéthoz, jól mgkötözte a két lábát, lassan hátravergődött a drót mögé s itt egy kórákás mögött a kötélén húzta kifelé a testet. Ment egy ideig, míg hirtelen üresen szaladt vissza a kötél, megakadhatott a drótban, el szakadt.

Éjjel kiment az aknák közé negyedszer! Már csak azért, hogy megkeresse, megtalálja a gazdáját. Hajnalig kutatta, négykézláb összevissza kutatta az agyondult tarlót, nem lelte meg azt a helyet, ahol elszakadt a kötél. Reggel hazajött, elbujt, nem mert a kapitánya elé lépni. Alig esteledett, kiment ötödször s addig turta tapogatózó ujjával a göröngyöt-mig ráakadt a könnyű teherre. A két karján hozta be a kapitány szobájába, két gyertyát gyújtottak meg a feje mellett, egyet Heinisch, egyet Vaszil. S ki élve, ki halva hárman együtt voltak, háborus emberek, a barátságos kis szobában a kerek lámpa: alatt egy kapitány, egy zugsfirer és egy kadét.

időben is lehet. Visszaszállva a multba, erőt merítünk jelen és jövő munkánkra. A jó Isten nevében dolgozott eddig a nőegyesület, így lett naggyá. Hozzá lélekkel ragaszkodva haladjunk tovább.

Az egyesület 55 éves történetét olvasta fel erre Szekula Katinka helyettes titkár, a melyet a tagok végig feszült figyelemmel hallgattak.

1861-ben indult meg a nőegyesület munkája. Az első kis lelkes gárda szeretettel, önfeláldozóan dolgozik. Kezdetben majdnem kizárólag oltáregyleti munkaköre van. — 1875-ben az egyesület két részre oszlik: oltáregylet és nőegyletre, s utóbbi Brassói Róm. Kath. Árvaházalapító Nőegylet címen folytatja a munkát. Célul tüzi ki Brassóban egy róm. kath. árvaház alapítását. Nagy szeretettel lankadatlan dolgozik e nemes cél érdekében, s végre 33 évi sok küzdelem után megveszi 1894. jun. 26-án a „Naphoz“ címen ismert házat, s a hozzátartozó másfél holdas telket 62000 K-val. Hivására Szent Ferencrendi apácákat küld Brassóba 1895-ben a bajorországi anyaház, akiknek az 1901. évben megkötött szerződésben a házat a telekkel együtt odaajándékozta a nőegylet. s ezzel a nagylelkű tetteivel megveti az alapját a városunkban ma szépen virágzó és dolgozó zárdai iskolának.

Uj korszak kezdődik megint, az anyagi megerősödés, alapozás korszaka, amelyre a tiz év utáni korban már építeni lehet. 1913-ban nagy átalakuláson megy át az egyesület: mindazokat a kath. intézményeket, amelyekben eddig is kath. nők dolgoztak egyesítettük a nőegyesület zászlója alatt. A nőegyesület három szakosztályt kapott ez évben: a Szt. Antal Jótékonyági, Házi betegápolási és Cselédkör szakosztályokat s az 1915. évben egy negyediket a Szociális szakosztályt. Ezeknek ismertetése s a háborus évek munkájára való lelkes reflexio után a Krisztusi önzetlen munkára való buzdítással a mindvégig emelkedett hangon tartott felolvasás véget ért.

Utána a pénztáros olvasta fel az 1915. évi zárszámadást (12,630.24 K évi forgalom) és az 1916. évi költségvetést, (15,551.93 K előirányzat) amelyeknek adatai az ünnepi hangulatot, lelkesedést fokozták.

Titkári jelentés következett erre, az utolsó év munkájáról való beszámolás. Részletesen foglalkoznunk ezzel most lehetetlen, csak néhány számot ragadunk ki belőle. A nőegyesület háborus célokra az utolsó évben 5387.20 K-t juttatott a Szt. Antal szakosztály kiosztott szegényeknek pénz-, fa-, kenyér-, tandíj és ruhasegélyt 6875.48 K-t. 56 szegény családot gondoz a nőegylet, a gyermekvédelemre nagy súlyt fektetve. A szegénylátogatások száma 986 volt. — A Szt. Antal otthon négy és fél hónapig volt nyitva a télen 40 szegény, többnyire katonagyermeknek. Ennek évi kiadása volt 1583.89 K. A házi betegápolási szakosztály évi kiadása 930 K, városi segély volt e célra 250 K. Különléle jótékony célokra ment 239.73 kor. stb. stb.

A meghatottság könnyen csillogott a tagok szemében, s igazat adtak a titkár befejező szavainak: ilyen nagy munkát végezni csendben, észrevétlenül az Ur lelke, a Szentlélek segítségével lehet csak.

Indítványok következtek: árvák nevelésének szabályzata, a védnőkök: Majláth G. Károly püspök, Hohenlohe Klodvig herceg-

asszony üdvözlése. Majd megválasztották Kássonyi Istvánné urnót mint az egyesületnek (1861. óta) legrégebbi tagját dísztagnak, Piesslinger Károlynét (elnök), dr. Hantz Mihályt (alelnök) és Korody Irént (pénztáros) mint mostani állásukban 10 éves jubilánsokat meleg szavakkal köszöntötte az igazgató, mire egy-két folyóúgy letárgyalása után a mindvégig ünnepi, lelkes hangulatban tartott impozáns és lélekemelő közgyűlés az elnök és igazgató elttetésével véget ért.

H Á B O R U.

Az északkeleti front eseményeivel tisztában lehet mindenki, aki olvassa a hivatalos jelentéseket. Ezek a jelentések nem tagadnak le semmit, leplezetlenül adják mindenkinek tudtára azokat az eseményeket, melyeket annál kevésbé kell letagadnunk, mert hisz a háborúnak ennél sokkal nagyobb balszerencséből is már szerencsésen kerülünk ki. A tulnyomó erővel szemben engednünk kellett némely helyen s így egy néhány fontosabb hely (Luck, Csernovitz) újra az oroszok kezébe került, de ezzel szemben az utóbbi jelentések szerint az offenzíva már lankadó félben van, s a térférés nem felel meg azoknak az áldozatoknak, amelyeket ezért hoztak. Az orosz jelentések a foglyok számát illetőleg nemcsak, hogy tulzott jelentőséget adnak az oroszországi frontnak két szárnya ellen intézett offenzívának, hanem számadataikban a legképtelenebb hazugságokat produkálják úgyannyira, hogy még a szövetségeseik is kételkednek jelentéseikben s az egész offenzívának nem tulajdonítanak nagy jelentőséget. Így egyik angol jelentés is azt írja, hogy nem szabad a helyzetet nagyon optimisztikusan megítélni. A harc váltakozó szerencsével folyik tovább, de kezdő erejéből már sokat veszített, s a heves támadások hő katonáink emberföldtől kitarásán nap-nap után törnek meg.

Az olaszok folytatják támadásaikat a különböző szakaszokon, be mindenütt véreségbe fulad a támadásuk s minden igyekezetük, hogy az orosz offenzíva által teremtetett helyzetet kiaknázzák, sikertelenül végződik.

A nyugati harctéren különösebben kimagasló esemény nincs. A franciák erőfeszítései nem tudnak egységes és életerős ellenoffenzívába tömörülni s Verdunnél olyan a helyzet, hogy az ellenség jelentése szerint is, a németek előrenyomulása a vár felé komolyan aggasztó. Még aggasztóbbá teszi a helyzetet az, hogy a védősereg a hiábavaló ellentámadásokban rettenetes veszteségeket szenvedett.

INNEN-ONNAN.

A többnejűség behozatala mellett izgat és izgatott a P. H. Most még csendben, finoman, csak célzásokkal, állítólag „beérkezett” levelekre hivatkozva. De már ez is termett gyümölcsöt, azt a nyomtatványt, mely költött belügyminiszteri rendelet alakjában, nem annyira magával a többnejűséggel, mint annak részleteivel foglalkozik, arcpirító módon. Bizony nagy erőre és erélyre van szükségünk, hogy a sok fondorkodást legyőzzük. *Es még most sem ébredünk a kath. sajtó fontosságának tetteiben való: a kath. lapok rendelése, olvasása és terjesztésének fontosságára.*

Ezer koronát szavazott meg a brassói r. k. nőegyesület a Brassói Ujlap céljaira. — Nemesebb, és fejedelmibb ajándékban az Ujlap még nem részesült, mint most, de a nőegylet is nemesebb célra nem adhatta azt az összeget, mint erre. A keresztény kath. sajtó nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is támogatni, ma keresztény kötelesség. Sajnos, ehhez kevés érkeke van a katolikus társadalomnak. — Innen van, hogy alig-alig tud a kath. sajtó zöldágra vergődni. Milyen más volna az a sajtó is, ha minden ház, minden család befogadná, ajtót nyitna neki! Ne menjünk messzire, maradjunk a Brassói Ujlap mellett. Ez is küzködik és vergődik. Miért? Mert nincs elég előfizetője — pedig mennyi pénzt dobunk ki semmiségekre! A legnagyobb koldus ma: a kath. sajtó. Ha érdemszerző a koldus, a szegény fölsegélyezése, akkor érdemszerzőbb a sajtó támogatása, mert nálánál koldusabb nincs. Kövesük a nőegyesület példáját, a kiadóhivatal (Kolostor-utca 23. r. k. plebánia) — legafább hisszük — szívesen fogadja az adományokat. — (Mentől több, annál jobb — szerk.)

*

F. E. L. A fényűzés elleni liga megalakult. Ezerekre megy már a tagok száma. És tetszik tudni miért? Azért, hogy annál cibrább, fényűzőbb ruhában öltözködjének. A kendős asszony ma kalapot visel, az egyszerű kalapot viselőnek már derogál az egyszerűség, tollat rak, a tollas kalapu madarat, a madaras fészket, a fészkes virágos kertet — ma-holnap konyhakertek kerülnek a kalapokra: karalábé, káposzta stb. . . . A pápa évekké elzölettt sürgette már az egyszerűséget ruhában és öltözetben. Mit ért el? Kevés. Kíváncsiak vagyunk mit ér el a F. E. L.? Az utcák és sétatermek ma-holnap uszodához hasonlitanak, ahová fürdői kosztümmel lehet csak megjelenni.

*

Aggodalommal, gyanakvó szemmel kísérik és tárgyalkják a keleti front dolgait, sőt mi több lesújtó kritikával sujtják a vezetőséget, tisztikart és a hadsereget. — Illek ez? Szabad ilyet tenni? Ennyire becsüljük csak azokat, akik 2 év óta hálánkat, csodálkozásunkat és nagyrabecsülésünket kiérdemelték? Fogjanak fegyvert és kardot az ithon levő Konrádok és siessenek a frontra, lássuk, mit tudnak szájhőseink?? Most Brassóban is van ilyen elég!!

TANÜGY.

Nők az egyetemen. A budapesti tudományegyetem rektori hivatala figyelmeszteti a középiskolai érettségi vizsgát tett nőket, hogy amennyiben az 1916—17. tanév I. felére beiratkozni óhajtanak, ez iránt a vallás- és közotatásügyi miniszterhez címzett és kellően felszerelt folyamodványaikat jul. 31-ig nyújtsák be közvetlenül az illetékes dékáni hivatalnál. Ugyancsak a rektori hivatal figyelmezteti a tizenhatodik életévüket betöltött és négy középiskolai osztály, vagy annak megfelelő, a nők kiképzésére szolgáló egyéb tanintézetek sikeres elvégzését igazoló mindazokat a nőket, akik a jog és államtudományi karon tartani szokott államszámviteltani tanfolyamra beiratkozni óhajtanak, hogy eziránt a vallás- és közotatásügyi miniszterhez címzett és kellően felszerelt folyamodványaikat julius 31-éig nyújtsák be közvetlenül az illetékes dékáni hivatalnál.

Három év helyett négy év a kereskedelmi iskolákban. Ugy hallatszik, hogy a középiskolák reformjával egyidőben erősen dolgoznak a kultuszminiszteriumban a felső kereskedelmi iskolák megreformálásán is. A kereskedelmi iskolák újjászervezésére az illetékes tényezők véleménye szerint szükség van, mert ez az iskola, amely a gyakorlati életre leginkább készíti elő az ifjúságot, mai szervezetében nem felel meg kellőképpen feladatának. A miniszteriumban már kidolgozták a változtatások tervét, amelyet — hir szerint — Jankovich Béla miniszter is approbált. A leglényegesebb változtatás a jelenlegihez képest az, hogy a mostani három év helyett a jövőben négy évfolyam lesz a kereskedelmi iskola. Több új tantárgy beiktatásáról is van szó. Kötelező tantárgy lesz a gyorsírás mind a négy éven át. A nyelveket intenzívebben fogják tanítani. Mindezek a reformok már tul vannak az előkészítés stádiumán úgy, hogy megvalósulásuk csak rövid idő kérdése.

SZINHÁZ.

Faragó Ödön jóhírvü szintársulata a napokban városunkba érkezett, s folyó hó 22-én ez évi színvadját meg is kezdte. A vállagatott személyzet és az igazgató eddigi jó hírneve nivos előadásokat s kellemes szórakozást ígér Brassó közönségének s csak az volna a kívánatos, hogy az előadandó darabok a nagy idők komolyságának és a tisztultabb erkölcsi érzésnek is megfeleljenek. Reméljük, hogy Faragó igazgató megfogja találni a helyes utat. Az évadot 22-én „II. Rákóczi Ferencz fogsága” és „A kisasszony férje” újdonságokkal nyitotta meg.

A szintársulat előadószemélyzete a következők:

Faragó Ödön, igazgató, főrendező, jellemszínész. Mezei Andor, igazgatóhelyettes, rendező, operaénekes. Doktor János, rendező, jellemszínész. Lajthay Károly, rendező, szalonszínész. Szalay Gyula, operettkomikus. Ross Jenő, énekes bonvivant. Pesti Kálmán, jellemkomikus. Nádassy Oszkár, rendező, komikus. Somló József, operaénekes. Lukács Pál, hős- és jellemszínész. Bérczy Ernő, szalonszínész. Koháry Pál, komikus.

Schmidt Constanzia, operaénekesnő. Szentgyörgyi Mártha, Biller Irén, Vidu Ilus, Hampel Ilona, H. Lévai Berta, operett énekesnők.

Simonyi Mária, Uti Gizella, Bánhidyi Ilona, Lányi Juliska, Szalay Gyuláné, drámai színésznők.

A színházi zenét a cs. és kir. 46. gy. e. zenekara szolgáltatja.

HÍREK.

— **Személyi hír.** Meisel József apátplebános, aki egészségének helyreállítása céljából négy heti szabadságát a Császár fürdőben töltötte, f. hó 16-án hazaérkezett.

— **Halálozás.** A brassói ref. egyháznak és magyar társadalomnak nagy gyásza van. Molnár János nyug. ref. lelkész, a brassói ref. egyházközség megalapítója és szervezője, aki 43 éven át volt a református hívek lelki vezetője, f. hó 14-én este 1/10 órakor, életének 92. évében meghalt. A nagy idők nagy tanuja, a szabdságharc hadnagya, híveinek jó pásztora s a magyar társadalomnak mindenki által tisztelt és szeretett munkása tért benne örök pihenőre. Temetése f. hó 17-én volt, amelyen képviselve voltak az

összes vallásfelekezetek, hivatalok és egyesületek. A gyászszertartás a ref. templomban volt, ahol a megboldogultnak ravatala állott. Az imát és bucsubeszédet Nagy Károly ref. püspök mondta, a temetőben pedig Tőkés Ernő helybeli ref. lelkész bucsuzott el nagynevű elődjétől.

— Egy humánus miniszteri rendelet.

A mint értesülünk a hadügyminiszter egy rendeletet bocsátott ki, a melynek értelmében a helyi szolgálatot végző öreg népfelkelők szabad idejükben polgári ruhában régi hivatásukat (péld. vendéglősség, pincérség, ügynökség, cipészesség stb.) folytathatják, ha erre a póttettek parancsnokságaitól engedélyt kapnak. Olyan foglalkozásra azonban, amely a katonai szolgálathoz szükséges egészségnek ártana (ide számítandók az éjjeli időben üzött foglalkozások) engedély nem adható. Örömmel közöljük a miniszter e humánus rendeletét, amellyel az öreg hadbavonultakon segíteni igyekszik.

— **Hősi halált halt tábori lelkész.** Dizmacek Gusztáv katonapáter, a vitéz, sok bábért szerzett 24-ik székely honvéd gyalogezred tábori lelkésze a legutóbbi harcokban a kötőhelyen teljesített szent hivatása közben, fejlődés következtében hősi halált halt.

— **Érdekes kuriai döntés.** Az eddigi joggyakorlat szerint alapítvány létesüléséhez az alapítólevélnek az illetékes kormányhatóság által való jóváhagyása volt szükséges. Most a Kuria egy adott esetből kifolyólag az eddigi joggyakorlattal szemben kimondta, hogy alapítvány létesüléséhez sem alapítólevél bemutatása, sem kormányhatósági jóváhagyás nem szükséges. Ezen elvi jelentőségű döntésnek előzményeül az az évekig húzódó per szolgált, mely a kultuskormány és a veszprémi káptalan között folyt le. Kemenes Ferenc veszprémi káptalani nagyprepost végrendelete szolgáltatott erre okot. Ebben a végrendeletben egy nagyobb alapítványt létesített és annak kezelését a káptalanra bízta. A vita a körül forgott, hogy törvényes alapítványok létesítéséhez szükséges-e alapítólevél bemutatása és ennek kormányhatósági jóváhagyása. Ezen vitában mondotta ki a Kuria a döntő szót.

— **Hadiárvánk sorsa.** Amint értesülünk, a brassói áll. el. iskolai tanítók és óvónők f. hó 16-án tartott együttes értekezletükön elhatározták, hogy egy hadiárvát fogadnak és azt addig, a míg önálló kenyérkeresethez nem jut, neveltetik, tanítatják. Az ehhez szükséges költségek fedezéséhez fizetésük arányában 1%-ban hozzá járulnak. Örömmel közöljük e hírt annál is inkább, mert amint halljuk, sokkal nagyobb és magasabb fizetéssel bíró testületek eme gyermekvédelmi kötelezettségek elől kitértek. Most, amidőn az élet nehézségei nemcsak a kisebb, hanem a nagyobb díjazású tisztviselőkre is reá nehezedik, az áll. el. isk. tanítók és óvónők — nem sajnálva filléreiket — megmutatták, hogy az ifjú generáció testi és lelki fejlődése lényeges befolyással bír a nemzet életére. Az állami tanítók e nemes tettehez méltóan a szt. Ferenc-rendi nővérek zárda iskolájának vezetősége is elvállalta egy hadiárva ingyenes nevelését. Valjon hány hadseregszállító és állami szubvenciót élvező fogja követni eme nemes példát?

— **A disznózsír, szalona és sertéshus árának új megállapítása Brassóban.** Brassó városának disznózsírral, szalonnával és sertéshussal való könnyebb ellátása céljából az

alispán a folyó évi április 24-én 3608. szám alatt kelt rendeletében megállapított legmagasabb árakat hatályon kívül helyezte és f. évi június hó 19-től bíró hatállyal a következő új árakat állapította meg:

Brassó város területén: Kiskereskedelmi forgalomban 1 kg. súly után: Disznózsír 9 K, hárj 7-20 K, friss nyers szalonna 7 K, sózott szalonna 8 K, füstölt csemege szalonna 8 K, paprikás szalonna 8 K, sertéshus 6-20 K, hátpecsenye 6-80 K, kocsonyának való hus (fej, láb) 3 K, füstölt sonka csonttal egészben 7-40 K, nyers sonka csonttal egészben 6-20 K, szeletelt sonka 10 K, császárhus főve 8-50 K, kolbász (sütnivaló nyers) 6-50 K, hurka (véres, májas vagy tüdő) 4 K, téli szalámi felszeletelve 12-50 K, kolbászeműek (párisi, nyelvkolbász, stb., a polákkolbász, disznósajt és májsajt (Polnische, Schwartelwurst u. Leberkäs) kivételével 7-40 K, polákkolbász, disznósajt és májsajt 6-60 K, Sarvalat (legalább 70 gr. 20 f, tormásvirslipárja (legalább 70 gr.) 30 f, tepertyü 3-50 K. Nyomaték (Zuwage) a súlyba való beszámítása tilos.

A városból a községekbe fogyasztás céljából szállított hentesárak a községekben az itt megállapított árakon felül 10 százalékkal magasabb árakban adhatók el.

— **A Costei-utcai betörés.** Abban a vakmerő betörési ügyben, amelyet ismeretlen tettesek a közel múltban Roncea Demeter bolgárszegi lakos kárára fényes nappal elkövettek, új fordulat állott be. Hónapokon keresztül hiába kutatott a rendőrség a tettesek után, a tolvajokat, a kik bizonyára a viszonyokkal ismerős egyének lehettek, kinyomozni nem sikerült. Most aztán a véletlen némi világosságot derített a büntényre. Az elmúlt napokban két iskolás gyermek a lecsapolt Tömös patakban megtalálta Roncea Demeter vasládáját. A láda sűrűn betemetve iszappal a patak fenekén hevert. A feltörés helyein acél vésők nyomai láthatók, amely új nyomokon a rendőrség szorgosan kutatja a betörőket s bizik benne, hogy fáradozása sikerrel fog járni.

— **Egy fillérért cigaretta.** A fillér, amióta csak forgalomba van, sohasem volt nagy pénz, értéke alig volt, ma meg egyáltalán nincs, nem lehet egy fillérért semmit sem kapni. Néhány nap mulva azonban Ausztriában már cigarettát lehet kapni egy fillérért. Az osztrák dohányjövédéki igazgatóság a közeli napokban új cigarettát hoz forgalomba, melyet szegény embereknek szánt és darabját egy fillérért árusíttatja. A példát alkalmasint Magyarországon is követni fogják, mert ha bécsi drágasággal lépést tartunk, menjünk akkor is, ha olcsó dologról van szó.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Brassói Magy. Jótékony Nőegylet és Patronage Egylet által fentartott Napközi Gyermekotthon részére adakoztak május hóra Lusztig Marcellné 1 K-t, június hóra: Erdős Mórné, Fährndrich Béláné, Nagy Ferencné, Vári Szabó Pálné, Goldstein B. Sebesi Izsóné, Schwetter Albertné, Engellmann Leoné, Bernáth Béláné, Lusztig Marcellné, Szekula Katinka, Krbek Arnoldné, Borosnyai Margit, Verzár Gyuláné, Drotos Jánosné, Fodor Józsefné, Rosner Sándorné, Grünfeld Róza, Sziklás Józsefné, dr. Steinhardt Samu, Kovács Miklósné, Kott Anna, Weisz Józsefné, Donszky Instvánné, Donszky István, Király Lajosné, Száva Pető, Reichfeld Izsóné, Feiler Lázárné,

Mezei Ferencné 1—1 koronát; julius és augusztus hóra dr. Zakariás Jánosné, Zakariás Margit 2—2 koronát. Unger Emilné 5 koronát. — Az adakozóknak hálás köszönetet mond és további szives adakozást kér a felügyelő-bizottság.

EGYHAZI ÉLET.

Jun. 25. Pünkösd u. második vasárnap. Szt. lecke: (Szt. János I. lev. 3, 13—18.) Szeretteim! Ne csodáljátok, ha a világ gyűlöli titeket! Mi tudjuk, hogy a halálból az életre jutottunk, mivel szeretjük felebarátainkat. Aki nem szeret, a halálban marad. És tudjátok, hogy egy gyilkosnak sincs örök élete. Arról ismertük meg az Isten szeretetét, hogy ő életét adta miérettünk. Minékünk is oda kell adnunk életünket embertársainkért. Aki bírja a világ javait és azt látja, hogy embertársa szűkölködik és elzárja előle szívét; hogyan maradhat abban az Isten szeretete! Fiaccskám! Ne szeressünk szóval, se nyelvel, hanem tettel és igazsággal.

Evangelium: (Szt. Lukács 14, 16—24.)

Egy ember nagy lakomát szerzett és sokakat meghívott. És elküldé szolgáját a vacsora idején megmondani a hivatalosoknak, hogy jöjjenek, mert már minden készen van. És kezdék magukat mindannyian mentegezni. Az első azért nem ment el, mert majort vásárolt; a második ökrököt vett; a harmadik feleséget. A házi gazda haragjában a meghívottak helyett a sántákat, a bénákat, a vakokat, a szegényeket és akiket a sövények mellett talált, telepítette asztalához.

A mennyszágból is ki lesznek zárva azok, akiket Isten meghív az anyaszentegyházába, de ők vonakodnak a meghívást elfogadni.

Csendes szt. misék a plebánia templomban: 6, 7, 8, 9, 10, 1/2, 12 ó. 10 ó. énekes szt. mise, magyar szt. beszéd, d. u. 5 ó. keresztényoktatás, júniusi ájtatosság.

Jun. 29. Csütörtök. Szt. Peter és Pál aposszok ünnepe. Szt. lecke: (Apost. cs. 12. 1—11.) Herodes király megölette Jakabot s mivel látta, hogy ez tetszik a zsidóknak, elfogatta Pétert is és a börtönbe vetette. Isten azonban csodálatos módon egy angyal által kiszabadította a börtönből Szt. Pétert.

Evangelium: (Szt. Máté 16, 13—19.) Szt. Péter vallomást tesz Krisztusról, hogy ő az élő Istennek fia. Jézus szt. Péternek megígéri, hogy őt teszi az anyaszentegyház fejévé.

Csendes szt. misék a plebánia templomban 6, 7, 8, 9 ó. 10 ó. ünnepélyes szt. mise bucsu szt. beszéd, d. u. 5. litánia áldással. A mai nap templomunk védszentjeinek ünnepe, tehát bucsuünnep.

Megkereszteltettek: Pethő Margit, Papp Helén, Kelemen-Csiky Ferenc, Kuharcz Mária, Bedő Ferenc, Rohringer Zoltán, Szén-Balázs Anna.

Elhaltak: Hermann Mária, Madl János. Hetes: Győry Imre.

Felelős szerkesztő: Fekete János.

A Keresztény Nő.

Az egyetlen kath. magyar egyesületi lap. Megrendelhető: Budapest V., Gizellia-tér 3.

Előfizetési ára évi 2 kor.